

RAPORT Z MONITORINGU PROGRAMU REGIONALNEGO RADIA PUBLICZNEGO RADIO MERKURY (POZNAŃ) S.A.

NADANEGO W OKRESIE 24-30 kwietnia 2017 ROKU

POD KĄTEM:

- 1. OCENY OFERTY PROGRAMOWEJ, W TYM SPOSOBU
REALIZACJI ZADAŃ PROGRAMOWYCH NADAWCY
PUBLICZNEGO, OKREŚLONYCH W ART. 21 UST. 1 USTAWY
Z DNIA 29 GRUDNIA 1992 R. O RADIOFONII I TELEWIZJI
ORAZ W ROZPORZĄDZENIU KRRIT Z 27.04.2011 ROKU**
- 2. STOPNIA REALIZACJI UZGODNIONYCH PRZEZ NADAWCĘ
Z KRRIT PLANÓW PROGRAMOWYCH NA ROK 2017**

Część 2

**Na zlecenie
Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji
ZP/1/DMP/2017**

**Uniwersytet Papieski
Jana Pawła II
w Krakowie**

Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie

Edukacyjne Laboratorium Mediów Społecznościowych

Kraków 2017

Spis treści

Zakres i metodologia badania.....	2
Zakres	2
Metoda	2
Badana próba	16
Opisowa ocena sumaryczna	18
D. Opisowa ocena jakości programu.....	20
Walory i mocne strony.....	20
Niedostatki i słabe strony	20
Ocena kategorii	21
Ocena realizacji zasad pluralizmu, bezstronności i wyważenia	22

Zakres i metodologia badania

Zakres

Badanie objęło zawartość programu Radia Merkury (Poznań) S.A. nadanego w okresie od 24 do 30 kwietnia 2017 roku, a więc tygodniową próbę programu. Celem badania było dokonanie oceny jakości oferty programowej oraz sposobu realizowania planów programowych na rok 2017 uzgodnionych z Krajową Radą Radiofonii i Telewizji.

Ocenie jakościowej zostały poddane także wyemitowane w badanym okresie audycje informacyjne i publicystyczne, w szczególności realizacja przez nadawcę wymagań wskazanych w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz.U.2016.639 ze zmianami) tj. zachowanie pluralizmu, bezstronności, wyważenia i niezależności.

Badana próba obejmowała łącznie 168 godzin nagranych programu. Badanie wykonane zostało w okresie od 19 czerwca do 16 sierpnia 2017 roku.

Metoda

Zgodnie z wytycznymi zawartymi w Załączniku nr 1 do umowy (rozdział II, p. II) raporty z analizy mają zawierać cztery części:

- Strukturę gatunkową programu (Część A)
- Opis zawartości programu (Część B)
- Opisową ocenę realizacji planów programowych (Część C)
- Opisową ocenę jakości analizowanego programu (Część D).

Ad. A

Gatunkowa struktura programu obejmuje podział audycji na kategorie wskazane w art. 21 ust. 1 ustawy o rtv i zobrażona została przy

pomocy tabeli uwzględniającej udział godzinowy i procentowy tych kategorii w tygodniowym czasie nadawania (168 godzin programu). Dodatkową kategorią uwzględnioną w tabeli jest wielkość i procentowy udział reklamy, autopromocji (wraz z ogłoszeniami nadawcy) oraz telesprzedaży.

Dla tych kategorii, do których ma to zastosowanie, dokonana została prezentacja udziału godzinowego i procentowego warstwy słownej i muzycznej.

W wypadku analizy programu radia regionalnego w tabeli umieszczony został również zakres godzinowy i procentowy udział treści regionalnych w badanym tygodniowym czasie nadawania.

Zobrazowaniu struktury gatunkowej służą w tej części wykresy:

- Udziału procentowego kategorii audycji oraz reklamy, autopromocji i telesprzedaży.
- Udziału warstwy słownej, muzyki, reklamy i autopromocji.
- Udziału treści regionalnych.

Wyniki zaprezentowane za pomocą tabeli i wykresów stanowiły jeden z elementów uwzględnionych w ocenie realizacji planów programowych (Część C).

Ad. B

Zawartość programu opisana jest w podziale na kategorie i podkategorie wymienione w art. 21 ust. 1 ustawy o rtv i wg podkategorii audycji oznaczonych literami w rozporządzeniu KRRiT z 27 kwietnia 2011 r. i w tym samym porządku. Jednostką prezentacyjną jest audycja, która opisana jest poprzez metryczkę i krótką charakterystykę. Metryczka zawiera

- tytuł/nazwę audycji;
- dni i godziny emisji poszczególnych wydań;
- średni czas trwania pojedynczego wydania, w tym czas trwania warstwy słownej;

- łączny czas trwania w tygodniu, w tym czas trwania warstwy słownej;
- łączny czas trwania w tygodniu treści dotyczących regionu;
- łączny czas trwania powtórek danej audycji w tygodniu;
- informację o obecności lub braku audycji w planie programowym na 2017 r. uzgodnionym pomiędzy KRRiT a nadawcą, jej zgodność z projektowaną tematyką audycji, częstotliwością, czasem trwania i porą emisji;

Pod metryczką każdej audycji znajduje się krótka charakterystyka (opis jej zawartości, formę realizacji, np. dokument, wywiad etc.).

Ponadto opis każdej kategorii audycji (art. 21 ust. 1 ustawy o rtv) jest zakończony informacją o łącznym czasie jej trwania, udziale w badanej tygodniowej próbie, w tym czasie trwania i udziale słowa oraz czasie trwania i udziale treści dotyczących regionu.

Dodatkowo, po opisach poszczególnych kategorii audycji znajduje się informacja o łącznym czasie trwania i udziale w badanej próbie autopromocji (w tym ogłoszenia nadawcy), reklamy i telesprzedaży.

Wybrane dwa dni programu (jeden dzień powszedni i jeden dzień weekendowy) zaprezentowane są w formie spisu audycji (metoda „minuta po minucie”).

Ze względu na zachowanie przejrzystości prezentacji, każdorazowe badanie jakościowe dokonywane na próbie audycji informacyjnych i publicystycznych przy użyciu narzędzia badawczego opisanego w następnym podrozdziale umieszczone zostało bezpośrednio pod metryczką badanej audycji.

Ad. C

Punkt C zawiera opisową ocenę realizacji planów programowych na 2017 rok. Zgodność z planem obejmuje przypisanie audycji do kategorii, czasu trwania audycji, częstotliwości ich nadawania, pory emisji, treść i

formę, a także założony udział procentowy kategorii w całości programu i ewentualnie udział poszczególnych warstw przekazu w próbie programu. Kategorie przypisane poszczególnym audycjom zawarte w planach programowych nie zawsze odzwierciedlają rzeczywistość, ocenianą na podstawie odsłuchu, przynależność audycji do dziedziny informacji, publicystyki, kultury, edukacji rozrywki czy sportu. Nieścisłości pojawiać się mogą najczęściej w wypadku audycji informacyjno-publicystycznych, bloków programowych, cykli audycji publicystycznych o tematyce kulturalnej lub edukacyjnej, a także różnie rozumianego pojęcia kategorii „rozrywka”.

Badanie obejmowało jeden tydzień programu, a co za tym idzie, zaplanowane na cały rok wielkości udziału poszczególnych kategorii oraz ich składowych nie muszą znaleźć idealnego odzwierciedlenia w badanej próbie. Odpowiedzialne za odchylenia mogą być na przykład nierównomierności sezonowe ramówek programu. Czynniki te zostały uwzględnione w badaniu stopnia wykonania planu programowego.

W analizie dokonane zostały zarówno oceny odchyień od założonych planów i ich ewentualny wpływ na jakość programu, jak i modyfikacje planu uzgodnione pomiędzy KRRiT i nadawcą.

Osobno sprawdzone zostało wykonanie powinności programowych nadawcy w zakresie obecności audycji preferowanych i tam gdzie ma to zastosowanie ocena wykonania planu w zakresie obecności treści regionalnych w poszczególnych kategoriach audycji.

Ad. D

Na ocenę jakości programu składa się wiele czynników. Niektóre z nich mają charakter mierzalny a zatem całkowicie wolny od wady subiektywizmu. Większość czynników wpływających na jakość ma jednak charakter niewymierny, choć możliwy do oszacowania w ocenie jakościowej. Ta wieloczynnikowość oceny jakości programu powoduje potrzebę konstruowania narzędzi do jak najlepszego ujęcia i zdefiniowania

podstawowych zmiennych wpływających na jakość programu i poszczególnych jego składowych. Zadanie to dotyczy przede wszystkim audycji informacyjnych i publicystycznych, które wprost, na mocy zapisów ustawy o rtv, muszą spełniać określone wymogi obiektywizmu, zawarte w zasadach pluralizmu, niezależności, bezstronności i wyważenia.

Dodatkowym utrudnieniem w konstrukcji i operacjonalizacji metody oceny jakości programu jest brak obiektywnego wzorca, mogącego stanowić punkt odniesienia w analizie porównawczej. Badania prowadzone nad jakością przekazu medialnego, w tym te zlecane przez KRRiT, miały zwykle charakter analiz porównawczych, w których wybrana próba z korpusu audycji jednego typu obejmowała kilku nadawców¹. Analiza programów nadawcy publicznego sprowadzała się najczęściej do badań nad zmianą struktury gatunkowej programu².

Trudność w skonstruowaniu narzędzia kompleksowej i obiektywnej oceny jakości programu, o której mowa powyżej polega na tym, że punktem odniesienia do analizy jakościowej programu powinien być jakiś modelowy zestaw cech składających się na idealny wzór z punktu widzenia cech założonych w zasadach pluralizmu, niezależności, bezstronności i wyważenia. Taki archetypiczny wzór, idealny model, optymalny fenotyp nie istnieje. Analiza jakości programu w zakresie wypełniania przezeń misji jest więc przybliżeniem, polegającym na wyodrębnianiu wskaźników, możliwych do intersubiektywnego ich wyznaczania lub mierzenia. Następnie na przypisaniu tych wskaźników jako jednostek operacjonalizujących do czynników (najlepiej uzyskanych w starannej analizie czynnikowej), które są zdefiniowane jako elementy zakładanego efektu jakości programu. Zlecniodawca wskazał na zestaw czynników do

¹ Por. badanie Macieja Mrozowskiego i Tatiany Papadiak—Kuligowskiej (Ekspertyza programów informacyjnych głównych wydań TVP1 Wiadomości, TVN Fakty, Polsat Wydarzenia z okresu 4.02.2016 r. do 11.02.2016 r.)

² Zob. Tomasz Mielczarek, Misja czy komercja – Ewolucja programu Telewizji Polskiej S.A., Zeszyty Prasoznawcze, vol. 56, nr 4, Kraków 2013, Tomasz Mielczarek, Telewizja Polska SA w latach 1994-1996, Zeszyty Prasoznawcze, nr ¾, Kraków 1996, Maciej Mrozowski, Kultura w telewizji publicznej: dylematy misjonarza, Zeszyty Prasoznawcze, nr 3/4, Kraków 1996.

oceny jakości audycji informacyjnych i publicystycznych, umożliwiając jednocześnie uzupełnienie tych zestawów o własne propozycje. Wykonawca korzystając z tej możliwości dodał zarówno nowe elementy oceny, jak i sformułował algorytm liczenia sumarycznej procentowej „miary obiektywizmu”.

W rezultacie do analizy jakościowej audycji informacyjnych i publicystycznych użyte zostały następujące zestawy czynników (w tabelach uwzględnione zostały także dodatkowe wskaźniki zaproponowane przez wykonawcę).

Audycje informacyjne:

Pluralizm, bezstronność i wyważenie:

a) Liczba przekazów w jednym wydaniu;
b) Ranga/waga nadana przekazom w serwisie (np. czy na pierwszych miejscach umieszczono ważne informacje krajowe, czy też inne?);
c) Zróżnicowany dobór tematów przekazów ze względu na: geografie (świat-kraj-region) oraz opcję polityczną;
d) Zachowanie proporcji w zakresie: tematów (światowych, krajowych i regionalnych);
e) Zrównoważony udział przedstawicieli partii politycznych;
f) Zrównoważony podział czasu poświęcony poszczególnym przekazom;
g) Obecność lub brak przekazów mieszczących się w kategorii „infotainment”;
h) Obecność lub brak forszpanu (zapowiedzi) przed rozpoczęciem serwisu/dziennika;
i) Neutralność czytającego wiadomości (brak emocjonalnego stosunku do czytanych przekazów, m.in. poprzez stosowanie jednolitej tonacji głosu, a w przypadku telewizji neutralność w zakresie gestu, mimiki twarzy, nefaworyzowanie żadnego z przekazów poprzez okazywanie przychylności/życzliwości, afirmacji lub krytyki);
j) Brak neutralności czytającego (m.in. obecność słów i zwrotów nacechowanych);
k) Wyraźne oddzielenie informacji od komentarza oraz przytaczanie źródeł przekazywanych informacji;
Inne niż ww. wskaźniki zaproponowane przez Wykonawcę:

l) Zawartość informacji własnych (własne wywiady lub uzyskane wypowiedzi, własne źródła informacji, relacje korespondentów z terenu i z zagranicy)
m) Jakość techniczna audycji (słyszalność nagrań, równy poziom dźwięku, brak hałasu lub nadmiaru głosów z tła)
n) Współczynnik przystępności językowej, liczony według polskiego odpowiednika indeksu mglistości Roberta Gunninga – FOG-PL(A)

Audycje publicystyczne:

Pluralizm, bezstronność i wyważenie:

a) Liczba tematów w jednym wydaniu audycji;
b) Różnorodność tematyczna audycji (polityka, sprawy społeczne, gospodarcze, ekonomiczne, krajowe, zagraniczne, etc.);
c) Wyważenie tematów (zachowanie proporcji czasowych dla realizowanych tematów, w zależności od ich rangi);
d) Właściwy dobór uczestników audycji – obecność ekspertów w danej dziedzinie, zachowanie pluralizmu w doborze przedstawicieli partii politycznych;
e) Neutralny sposób przedstawienia uczestników audycji (bez faworyzowania/krytyki kogokolwiek);
f) Zachowanie proporcji czasowych w zakresie wypowiedzi uczestników;
g) Zachowanie przez prowadzącego roli moderatora dyskusji;
h) Niewłaściwe zachowania prowadzącego – stawianie się w roli uczestnika dyskusji, emocjonalność wypowiedzi (używanie słów i zwrotów nacechowanych), przerywanie wypowiedzi innym uczestnikom;
Inne niż ww. wskaźniki zaproponowane przez Wykonawcę:
i) Poprawność językowa prowadzącego (używanie poprawnych form wypowiedzi, wyważony styl języka, błędy, jękanie się, powtórzenia, nieartykułowane dźwięki, niewyraźna mowa)
j) Kompetencje kompozycyjne (umiejętna kontrola tempa i potoczności audycji, metody kontrolowania dynamiki dyskusji, panowanie nad proporcjami części składowych audycji, umieszczenie audycji w kontekście ramówki – zapowiedzi, blocking i stripping). Czynnikiem ten stanowi uzupełnienie punktu „g)” arkusza oceny
k) Obraz audycji na stronie internetowej stacji.

Współczynnik przystępności językowej zaproponowany jako jeden z dodatkowych wskaźników jakości audycji informacyjnych liczony jest według polskiego odpowiednika indeksu mglistości Roberta Gunninga – FOG-PL(A). Indeks ten jest według standardów polskich (współtwórcą tego standardu jest prof. Walery Pisarek) liczony według wzoru:

$FOG-PL(A) = 0,4 * (\text{średnia liczba słów w zdaniu} + 100 * \text{stosunek liczby słów trudnych do wszystkich słów})$, gdzie A oznacza analizowaną próbę tekstu. Wyższy indeks FOG oznacza większą mglistość tekstu, do którego pełnej czytelności potrzebne jest odpowiednio wyższe wykształcenie. Przykładowo, poziom 6 tekstu oznacza przystępność na poziomie absolwenta szkoły podstawowej, poziom 12 wymaga wykształcenia na poziomie szkoły średniej.

Wykonawcy analizy opracowali także całościowy współczynnik procentowy obiektywizmu audycji WOI(A), liczony według algorytmu, będącego sumą ważoną zakodowanych wskaźników mnożonych przez przypisane im wagi.

$WOI(A) = \sum_{j=1}^n w_j * S_j(A)$, gdzie WOI(A) – oznacza wskaźnik obiektywizmu audycji A, $S_j(A)$ - oznacza wartość surową wskaźnika j dla audycji A, w_j – oznacza wagę wskaźnika j, n – oznacza liczbę wskaźników oceny.

Operacjonalizacja wskaźników, system kodowania i sędziowie kompetentni

Każdy z wymienionych w obu powyższych tabelach wskaźników podlegał dalszemu doprecyzowaniu umożliwiającemu uzyskiwanie spójności ocen różnych osób oceniających. Zdefiniowano w ten sposób system kodowania ocen liczbowych (wartości 0, 1 lub 2) w poszczególnych skalach odpowiadających wyróżnionym wskaźnikom. Dodatkowo wskaźnikom zostały nadane rangi (0,5; 1; 1,5; 2) określające wagę danego czynnika w ocenie całościowej jakości audycji. Poniższe tabele

zawierają skrótowe instrukcje kodowania i rangi/wagi wskaźników dla audycji informacyjnych i publicystycznych.

Kodowanie wskaźników jakości audycji informacyjnych

Wskaźniki według kategorii	Kodowanie	Waga indeksu
a) Liczba przekazów w jednym wydaniu;	2=średnio mniej niż 3 minuty na 1 materiał newsowy w serwisie TV a 1 minuta w radiu; 1=mniejsza liczba newsów; 0=skrajnie mała liczba newsów	1
b) Ranga/waga nadana przekazom w serwisie (np. czy na pierwszych miejscach umieszczono ważne informacje krajowe, czy też inne?);	2=pierwszy news na ważny i aktualny temat krajowy (nagłe dramatyczne zdarzenie, polityka, gospodarka) lub zagraniczny (dramatyczne zdarzenie), pierwsze cztery newsy (TV) lub dwa (PR) na temat najważniejszych kwestii danego dnia; 1=pierwszy news na ważny temat zagraniczny, pierwsze cztery newsy na temat najważniejszych kwestii danego dnia; 0=else	2
c) Zróżnicowany dobór tematów przekazów ze względu na: geografie (świat-kraj-region) oraz opcję polityczną;	2=informacje zróżnicowane geograficznie i politycznie; 1=zróżnicowanie geograficzne, wyraźna przewaga informacji na temat jednej opcji politycznej; 0=else	1,5
d) Zachowanie proporcji w zakresie: tematów (światowych, krajowych i regionalnych);	1=prawidłowe proporcje czasowe obecności tematów światowych, krajowych i regionalnych;	1

	0=else	
e) Zrównoważony udział przedstawicieli partii politycznych;	2=zachowana równowaga udziału przedstawicieli strony rządzącej i opozycji; 1=przedstawiciele jednej ze stron w nieznaczej przewadze; 0=obecni przedstawiciele wyłącznie jednej partii politycznej	1,5
f) Zrównoważony podział czasu poświęcony poszczególnym przekazom;	2=tematy zajmują czas według ważności; 1=nadmiernie rozszerzony jeden z newsów; 0=kilka newsów nadmiernie rozszerzonych lub skróconych	1,5
g) Obecność lub brak przekazów mieszczących się w kategorii „infotainment”;	2=brak materiałów infotainmentowych; 1=jeden materiał o nieznacznym zabarwieniu infotainmentowym w wydaniu weekendowym; 0=obecne materiały infotainmentowe	1
h) Obecność lub brak forszpanu (zapowiedzi) przed rozpoczęciem serwisu/dziennika;	2=jasne zapowiedzi (zajawki) kilku najważniejszych tematów; 1=obecne zapowiedzi ale niepoprawnie lub nieczytelnie sformułowane; 0=brak forszpanu	0,5
i) Neutralność czytającego wiadomości (brak emocjonalnego stosunku do czytanych przekazów, m.in. poprzez stosowanie jednolitej tonacji głosu, a w przypadku telewizji neutralność w zakresie gestu, mimiki twarzy, nefaworyzowanie żadnego z przekazów poprzez okazywanie przychylności/życzliwości, afirmacji lub krytyki);	2=zrównoważona tonacja głosu i poziom emocji prowadzącego; 1=neutralność w tonacji, emocjonalność gestów i mimiki lub odwrotnie; 0=nadmierna afirmacja lub negacja prezentowanych w materiale stanowisk	2

j) Brak neutralności czytającego (m.in. obecność słów i zwrotów nacechowanych);	2=brak słownictwa nacechowanego; 1=pojedyncze słowa lub zwroty nacechowane w tekstach prowadzącego; 0=nadmierna obecność słów nacechowanych	2
k) Wyraźne oddzielenie informacji od komentarza oraz przytaczanie źródeł przekazywanych informacji;	2=w pełni respektowane oddzielanie informacji od komentarza oraz poprawne przywoływanie wiarygodnych źródeł informacji; 1=oddzielenie informacji od komentarza ale błędy lub braki we wskazaniu źródła informacji albo niewiarygodne źródło informacji; 0=uchybiecie rażące jednemu lub obu zasadom rzetelnego dziennikarstwa	2
l) Zawartość informacji własnych (własne wywiady lub uzyskane wypowiedzi, własne źródła informacji, relacje korespondentów z terenu i z zagranicy)	2=więcej niż jeden news w znacznej mierze oparty o własne wiarygodne źródła informacji (setki, wywiady, relacje korespondentów); 1=jeden news z przywołaniem własnego źródła informacji; 0=brak własnych źródeł informacji	1,5
m) Jakość techniczna audycji (słyszalność nagrań, równy poziom dźwięku, brak hałasu lub nadmiaru głosów z tła)	2=doskonała jakość edytorska audycji (dźwięk, obraz, kadrowanie, montaż, obudowa graficzna); 1=wystarczająca jakość edytorska; 0=błędy techniczne	1,5
n) Współczynnik przystępności językowej, liczony według polskiego odpowiednika indeksu mglistości Roberta Gunninga – FOG-PL(A)	2=wartość FOG od 7 do 12; 1=wartość FOG od 13 do 15; 0=wartość FOG powyżej 15	1

Kodowanie wskaźników jakości audycji publicystycznych

Wskaźniki według kategorii	Kodowanie	Waga indeksu
a) Liczba tematów w jednym wydaniu audycji;	2=optimalna liczba tematów w audycji lub aspektów jednego tematu; 1=poprawna liczba tematów z nadmiernie rozbudowanym jednym z nich; 0=zbyt mała liczba tematów	1
b) Różnorodność tematyczna audycji (polityka, sprawy społeczne, gospodarcze, ekonomiczne, krajowe, zagraniczne, etc.);	2=zróżnicowanie tematyczne; 1=jeden temat dominujący z wieloma wyraźnie wyróżnionymi aspektami; 0=jeden temat omawiany jednoaspektowo	1
c) Wyważenie tematów (zachowanie proporcji czasowych dla realizowanych tematów, w zależności od ich rangi);	2=proporcje czasu poświęconego na poszczególne tematy (aspekty) właściwie dobrane do ich rangi; 1=nadmierny czas poświęcony jednemu z tematów (aspektów); 0=proporcje czasu na poszczególne tematy (aspekty) zaburzone	1,5
d) Właściwy dobór uczestników audycji – obecność ekspertów w danej dziedzinie, zachowanie pluralizmu w doborze przedstawicieli partii politycznych;	2=pluralizm w doborze uczestników audycji lub uzasadniona charakterem audycji obecność jednego przedstawiciela partii politycznych; 1=uczestnicy lub uczestnik audycji nie jest politykiem (ekspert); 0=nieuzasadniony brak pluralizmu w doborze gości	1,5
e) Neutralny sposób przedstawienia uczestników audycji (bez faworyzowania/krytyki kogokolwiek);	1=przedstawienie jednolite; 0=przedstawianie z komentarzem lub złośliwością	2

f) Zachowanie proporcji czasowych w zakresie wypowiedzi uczestników;	1=proporcje czasu wypowiedzi rozłożone równomiernie; 0=wyraźna przewaga czasu trwania wypowiedzi jednej z obecnych stron	2
g) Zachowanie przez prowadzącego roli moderatora dyskusji;	2= pytania o fakty i o opinie, rzeczowe komentarze; 1= zadawanie wyłącznie pytań o opinie; 0= nadmierna aktywność, niepotrzebne komentarze;	2
h) Niewłaściwe zachowania prowadzącego – stawianie się w roli uczestnika dyskusji, emocjonalność wypowiedzi (używanie słów i zwrotów nacechowanych), przerywanie wypowiedzi innym uczestnikom;	2= zrównoważona tonacja głosu i poziom emocji prowadzącego, nieliczne słowa nacechowane; 1= dostrzegalna w głosie życzliwość wobec któregoś z prezentowanych stanowisk; 0= nieuzasadnione zróżnicowanie tonu i emocjonalności głosu prowadzącego, nadmierna afirmacja lub negacja prezentowanych w materiale stanowisk	2
i) Poprawność językowa prowadzącego (używanie poprawnych form wypowiedzi, wyważony styl języka, błędy, jąkanie się, powtórzenia, nieartykułowane dźwięki, niewyraźna mowa)	2= bezbłędny język prowadzącego, poprawna wymowa i styl; 1= nieliczne błędy językowe; 0= błędy, jąkanie się, powtórzenia, nieartykułowane dźwięki, niewyraźna mowa	1,5
j) Kompetencje kompozycyjne (umiejętna kontrola tempa i potoczności audycji, metody kontrolowania dynamiki dyskusji, panowanie nad proporcjami części składowych audycji, umieszczenie audycji w kontekście ramówki – zapowiedzi, blocking i stripping). Czynnikiem ten stanowi uzupełnienie punktu „g)” arkusza oceny	2= opanowana kontrola tempa audycji, jej struktury, proporcji czasowych, odniesienia do innych elementów ramówki programu; 1= nieliczne błędy w kontroli kompozycji audycji; 0= brak kompetencji kompozycyjnych, nieumiejętne prowadzenie audycji	1,5

k) Obraz audycji na stronie internetowej stacji.	2=wyczerpujące i szybko zamieszczone informacje o audycji na stronie internetowej nadawcy, czytelny dostęp do tych informacji i do zapisu samej audycji; 1= obecne informacje o audycji na stronie internetowej, ale niepełne i trudne do znalezienia; 0=brak informacji o audycji na stronie nadawcy	1
--	---	---

Rangi (wagi wskaźników) zostały nadane w efekcie badania fokusowego przeprowadzonego z udziałem grupy ekspertów z dziedziny medioznawstwa odpowiedzialnych za kontrolę jakości przeprowadzonego monitoringu. Uzyskane skalowania dwóch zestawów czynników oceny jakości (dla audycji informacyjnych i publicystycznych) dokonane przez ośmioro sędziów kompetentnych poddane zostały analizie zgodności. Zastosowana została metoda liczenia miary zgodności Alfa Krippendorfa. Uzyskany został satysfakcjonujący wynik pozwalający przyjąć nadanie wag czynnikom za uzgodnione. Wynik tego uzgodnienia zawiera się w trzeciej kolumnie powyższych tabel.

Przeprowadzone zostało następnie badanie spójności ocen sędziów kompetentnych w odniesieniu do kilku wybranych audycji pilotażowych (informacyjnych i publicystycznych). Na części z tych audycji dokonano oceny w parach sędziów oceniających, poprzez zastosowanie triangulacji. Wszystkie te testy wykazały zasadniczą spójność kodowania a zatem zgodność sędziów kompetentnych także w tym zakresie.

Algorytm obliczania „współczynnika obiektywizmu” WOI (A) wyrażany był procentowo, przy przyjęciu za 100% maksymalnych możliwych ocen do uzyskania w każdej skali. W celach ilustracyjnych, bardziej niż interpretacyjnych, autorzy badania posłużyli się słowną interpretacją wyniku procentowego, przyjmując, że ocena powyżej 90% może być uznana za „bardzo wysoką”, od 80% do 90% za „wysoką”, od 70% do

80% za „niezbyt wysoką” a poniżej 70% za „niską”. Współczynnik WOI (A), jako wielkość liczbowa, służyła także w określeniu średnich wyników dla poszczególnych prowadzących audycje bądź czytających serwisy informacyjne, a następnie dla poszczególnych audycji osobno i sumarycznie dla obu głównych kategorii audycji.

Badana próba

Jednostką podlegającą analizie jakościowej była pojedyncza audycja, w wypadku audycji informacyjnych zwykle składająca się z szeregu newsów (wydzielonych informacji, w terminologii zleceńodawcy nazywanych „przekazami”). Ze względu na charakter i cel analizy ocenie nie podlegały pojedyncze newsy (elementy składowe audycji informacyjnych) z osobna, zatem wnioski z analizy jakościowej w mniejszym stopniu dotyczą pracy autorów pojedynczych „przekazów” (reporterów, researcherów, operatorów, montażyistów), a w większym wydawców i redaktorów audycji i, w stopniu najwyższym, lektorów („anchorów”, gospodarzy audycji, czytających). W wypadku audycji publicystycznych ocena jakościowa nie dotyczy zachowania gości, zaproszonych uczestników, skupia się natomiast na pracy gospodarzy audycji i, w mniejszym stopniu, ich redaktorów i wydawców.

Do zanalizowania jakościowego badanych prób tygodniowych programu wybrano pełne próby audycji informacyjnych oraz zróżnicowane próby audycji publicystycznych. Próba przyjęta przez dobór celowy do wieloczynnikowej analizy jakościowej ze względu na pluralizm, bezstronność, niezależność i wyważenie w zakresie audycji informacyjnych jest zestaw wszystkich 155 *Serwisów informacyjnych* nadawanych o pełnych godzinach, wszystkich *Wiadomości lokalnych* nadawanych trzy razy dziennie w porannym i popołudniowym *prime time* oraz wszystkich *Skrótów serwisów* czyli skróconych wersji serwisów informacyjnych nadawanych dwa razy dziennie w porannym paśmie.

Audycje *Przy gorącym stole* oraz *Skazani na dialog* oraz *Ring młodych* umieszczone w planach programowych przez nadawcę w podkategorii audycji informacyjnych zawierających stanowiska partii politycznych, związków zawodowych i związków pracodawców w węzłowych sprawach publicznych zostały w komplecie ocenione jakościowo według kryteriów publicystycznych (mają charakter informacyjno-publicystyczny).

Pozostałe audycje informacyjne: *Gospodarskie wieści rolnicze*, *Prognoza pogody*, *Nasz synoptyk*, *Informacje motoryzacyjne*, *Motomagazynek*, *Przegląd prasy* są serwisami specjalistycznymi lub poradnikowymi (ekonomia, pogoda, sytuacja na drogach) i choć oczywiście wspierają misję informacyjną i edukacyjną nadawcy publicznego, nie stanowią o pluralizmie, bezstronności, niezależności i wyważeniu. Dobrana celowo próba do analizy wieloczynnikowej spełnia kryteria reprezentatywności dla kategorii informacji.

Przy okazji analizy jakościowej najważniejszej audycji informacyjnej jaką jest codzienny *Serwis informacyjny* policzone zostały parametry rozproszenia wyników współczynnika obiektywizmu dla całego korpusu tej audycji. Podstawowe parametry statystyczne wskazują na dużą spójność zmiennej określonej przez całościowy współczynnik obiektywizmu w całej badanej populacji (umiarkowane odchylenie standardowe 6,55 oraz niski współczynnik zmienności 7,47%). Biorąc pod uwagę sprawdzoną i zapewnioną w fazie przygotowawczej badań zgodność ocen sędziów kompetentnych spójność wymienionej zmiennej zapewnia jej dużą moc opisową, wyjaśniającą i predykcyjną w określaniu poziomu obiektywizmu zdefiniowanego przez stosowany w badaniach algorytm.

Dobór próby audycji publicystycznych do całościowego badania według zestawu parametrów oceny jakości z punktu widzenia wypełniania misji określonej w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz.U.2016.639 ze zmianami) miał również charakter celowy, ale w wariacie kwotowym. Z wszystkich audycji publicystycznych zostały zbadane przede wszystkim te, które są kluczowe z racji przypisania do podkategorii audycji zawierających stanowiska partii politycznych,

związków zawodowych i związków pracodawców w węzłowych sprawach publicznych (wymienione wyżej audycje *Przy gorącym stole* oraz *Skazani na dialog* oraz *Ring młodych* – zakwalifikowane do kategorii informacji). Z pozostałych audycji publicystycznych przyjęto do badania audycje *W środku dnia*, *Ekonomizer*, *Kluczowy temat*, *Wywiad z chuliganem* oraz *Rozmowy programu (Gość programu)* jako element bloku *Mała czarna*. Zestaw ten zawiera trzy najważniejsze publicystyczne audycje cykliczne w programie Radia Poznań: podwójne codzienne poranne rozmowy w ramach audycji *Rozmowa programu/Gość programu* (forma wywiadu), *Kluczowy temat* (poranna rozmowa studyjna) i południowy cykl codzienny *W środku dnia* (forma studyjnej dyskusji z udziałem słuchaczy). Oprócz tego zanalizowano pojedyncze wydanie audycji wieczornej *Ekonomizer* (forma rozmowy z ekspertem w studiu) oraz *Wywiadu z chuliganem*. Zatem w doborze kwotowym uwzględniono zarówno kryterium formy audycji (dyskusja z udziałem słuchaczy, wywiad), jak i porę nadawania (pasmo poranne, pasmo południowe, pasmo wieczorne) oraz cykliczność (audycje codzienne, audycje w cyklu tygodniowym) i dzień tygodnia (dni powszednie i weekendowe). Tak dobrana próba spełnia zatem wymogi reprezentatywności.

Opisowa ocena sumaryczna

Poza wieloczynnikową opisową analizą poszczególnych audycji, zawartą w części B raportu, podsumowane zostały uwagi zawarte w tych szczegółowych analizach dotyczące w szczególności:

W wypadku audycji informacyjnych:

- Obszaru geograficznego najczęściej obecnego w przekazie informacyjnym nadawcy.
- Najczęściej pojawiającej się tematyki i ewentualnych dysproporcji w nadanych tej tematyce rangach (miejsce w audycji, czas poświęcony).
- Gatekeepingu – obecności najważniejszych kwestii i ich atrybutów, kolejności ich umieszczenia w serwisie.

- Źródła inspiracji newsa i jego aktualności.
- Stopnia uramowienia przekazu (jednostronność lub wielostronność przekazu).
- Stopnia złożoności poszczególnych newsów (zrozumiałość całości przekazu, logika poszczególnych elementów newsa – setki, voice-over, komentarze z offu, stand-upy, wprowadzenia prowadzącego).
- Ogólnej oceny tempa i konstrukcji audycji (liczba newsów, proporcje czasu, dyscyplina w czasie rozpoczęcia i zakończenia, poprawności forszpanów).
- Formy przekazu (wiadomość czytana, relacja reporterska, relacja reporterska z setkami, relacja live, materiał archiwalny, felieton filmowy, impresja).
- Stopnia samodzielności w przygotowywaniu serwisów informacyjnych (udział materiałów i relacji własnych).
- Szerokości źródeł informacji – liczby korespondentów w terenie, liczby korespondentów z kraju i z zagranicy, informacje z mediów społecznościowych.
- Bezstronności w prezentowanych opiniach (proporcje udziału ewentualnych stron politycznych, obecność lub brak pozawerbalnych sugestii obrazem lub dźwiękiem, obecność ocen wartościujących w tekstach offu).
- Zachowania podstawowych reguł dziennikarstwa informacyjnego (zasada oddzielania komentarza od informacji, poprawne przytaczanie źródeł informacji, prezentacja faktów, ich przyczyn i skutków).
- Neutralności w czytaniu wiadomości (pod względem tonu, emocji, tempa).
- Poprawności językowej i poziomu przystępności przekazu.
- Oprawy graficznej i wizualnej (w wypadku programu telewizyjnego – infografiki, belki, animacje).
- Zdarzających się błędów konstrukcyjnych i technicznych.

W wypadku audycji publicystycznych:

- Staranności kompozycyjnej prowadzącego lub prowadzących (zapowiedź i prezentacja uczestników, liczba przerw i wypowiedzi, kontrola tempa i proporcji tematów i pojedynczych wypowiedzi).
- Zrównoważonego podziału czasu audycji (pomiędzy uczestników, pomiędzy tematy i ich aspekty).
- Neutralności i bezstronności prowadzącego (w doborze tematów, doborze uczestników, w tonie wypowiedzi, obecności emocji).
- Poprawności warsztatowej (kompetentne zadawanie pytań, unikanie komentarza, pytanie o fakty i opinie).

- Poprawności językowej w zakresie wymowy, formy wypowiedzi, mowy ciała, intonacji).
- Obecności zapisu audycji i jej obrazu na stronie internetowej nadawcy.

Wskazane zostały też walory i niedostatki, mocne i słabe strony całości programu w realizacji zadań ustawowych i planów programowych.

D. Opisowa ocena jakości programu

Walory i mocne strony

- brak w próbie tygodniowej powtórek audycji;
- sporo treści informacyjnych (ponad 12%);
- przewaga treści regionalnych w audycjach informacyjnych i publicystycznych;
- mnogość i różnorodność audycji kulturalnych;
- emisja specjalnych audycji z okazji obchodów 90-lecia istnienia Radia Poznań;
- w serwisach informacyjnych wyraźnie oddzielone informacje od komentarza i przeważnie podane również źródła doniesień i materiałów;
- właściwy, zróżnicowany dobór gości w audycjach publicystycznych;
- dobra jakość techniczna transmisji sportowej (meczu Lecha Poznań z Koroną Kielce);
- bardzo przejrzyste prowadzona strona internetowa stacji.

Niedostatki i słabe strony

- zajmowanie przez audycje rozrywkowe prawie połowy tygodniowego czasu antenowego;

- niewiele audycji edukacyjnych;
- niewłaściwa ranga wiadomości w serwisach informacyjnych – podawanie informacji o jubileuszu Radia Poznań przed ważnymi wiadomościami z kraju i ze świata;
- brak forszpanów w serwisach informacyjnych;
- nadużywanie kolokwializmów w audycjach publicystycznych („W środku dnia”).

Ocena kategorii

Ocena poszczególnych ustawowych kategorii programu poprzez wskazanie ich udziału w analizowanym tygodniu została przedstawiona na stronach 561-562 niniejszego raportu, ocena audycji wchodzących w zakres poszczególnych kategorii z punktu widzenia realizacji misji regionalnej przeprowadzona została w ramach osobnego punktu w części C raportu (na stronach 571-574). Dwie kategorie ustawowe, do których zastosowanie mają kryteria oceny realizacji zasad pluralizmu, niezależności, wyważenia i bezstronności (informacja i publicystyka) poddane zostały szerszej analizie w ostatnim punkcie raportu (strony 578-587).

Poniżej przedstawiamy dodatkowe oceny dotyczące pozostałych kategorii z punktu widzenia różnorodności form i treści, atrakcyjności oferty, jakości technicznej, poziomu realizacji, profesjonalizmu i kultury prowadzących.

Kultura

Oferta zróżnicowana gatunkowo, bogata tematycznie. O wysokiej jakości oferty rozgłośni w zakresie kultury decydują osobowości prowadzących. Audycje autorskie realizowane są z pasją, z wyraźnie widocznym dobrym warsztatem i dobrym kontaktem ze środowiskami twórczymi Wielkopolski. Technicznie audycje są bez zarzutu.

Edukacja

Program radia w zakresie edukacji jest zróżnicowany, nieszablonowo realizowany. Oddany w ręce osób dobrze przygotowanych warsztatowo, a jednocześnie otwartych na nowe zjawiska wymagające omówienia w proponowanych audycjach. Poradniki i audycje edukacyjne skierowane są do różnych grup wiekowych i zróżnicowanych środowisk odbiorców. Na pochwałę zasługuje dobra dyscyplina utrzymywania udziału audycji edukacyjnych w programie badanego tygodnia na poziomie zbliżonym do zaplanowanego.

Sport

Duże zaangażowanie w przybliżanie sportu regionalnego i lokalnego słuchaczom nie tylko z Poznania. Jakość techniczna relacji na żywo i łączy z terenu zadowalająca.

Rozrywka

W Radiu Poznań rozrywka jest najbardziej eksponowanym i najbardziej zróżnicowanym elementem programowym. W badanym tygodniu jej udział osiągnął prawie 50%. Wielość audycji muzycznych i samej muzyki (jako oprawy innych audycji ale także emitowanej na żywo) stanowi o rozpoznawalności tej rozgłośni.

Ocena realizacji zasad pluralizmu, bezstronności i wyważenia

Audycje informacyjne

Serwis informacyjny i jego skrótowe wydanie są geograficznie i tematycznie zróżnicowane. Pojawiają się w nich pełne informacje z zagranicy, najczęściej w postaci materiałów agencyjnych i korespondencji wyprodukowanych przez Polskie Radio lub IAR. W serwisie przeważają newsy regionalne, czasem serwis w całości dotyczy tylko regionu (co nie jest wadą). Serwisanci korzystają często do relacji otrzymywanych przez lokalnych korespondentów w formie nagrań, relacji reporterskich,

sporadycznie wejść na żywo. Osobne *Wiadomości lokalne* zawierają zróżnicowane informacje obejmujące region Wielkopolski.

Selekcja i kolejność informacji (gatekeeping) jest poprawna, zwykle pojawienie się materiału na „jedynce” jest właściwe, następne informacje umieszczane są w kolejności według rangi, prawie nieobecne są tematy softowe, infotainmentowe. Niepoprawne było nadmierne eksponowanie w kolejnych serwisach na pierwszym miejscu wiadomości związanych z jubileuszem Radia Poznań.

Pojedyncze materiały trwają około jednej minuty, z nielicznymi wyjątkami w wypadku dłuższych relacji reporterskich, a także korespondencji zagranicznych. Niekiedy, szczególnie w skrótownym wydaniu serwisu pojawiają się informacje krótkie, flesztowe. Serwisy są utrzymane w dobrym tempie, szybko i poprawnie czytane. Technicznie relacje są przygotowywane bez zarzutu. Niska niekiedy jakość połączeń telefonicznych i nagrań z miejsca zdarzenia (szumy z tła, nierówny poziom dźwięku).

Wszyscy lektorzy czytają informacje bez słów nacechowanych, bez komentatorskich wstępów i podsumowań, jednolitą intonacją, bez udziału emocji. Używają języka zrozumiałego, o niskim poziomie mglistości, unikają dłuższych zdań, skomplikowanego słownictwa i kolokwializmów. W serwisie oddzielona jest część informacyjna od komentatorskiej (którą stanowią przytoczone lub nagrane opinie urzędników, polityków i ekspertów, czasem także osób z ulicy (sonda uliczna). Serwisy zawierają jednak często, co jest błędem, cytaty lub wypowiedzi tylko jednej strony sceny politycznej. Nawet jeśli w kolejnych wydaniach serwisu pojawia się przeciwstawna opinia, nie jest to dobra metoda wypełnienia zasady pluralizmu. W serwisie poprawnie podane są wiarygodne źródła informacji, choć kilkakrotnie odnotowano brak poprawnych wskazań osób wypowiadających się.

Równy i wysoki poziom warsztatowy czytających serwis potwierdzają wyniki w analizie jakościowej poziomu obiektywizmu mieszczące się z

jednym wyjątkiem powyżej 80%. Wyjątkiem jest Agnieszka Maciejewska i to jedynie w zakresie prowadzenia skrótów serwisów (średnia 75,65% w skali wskaźnika obiektywizmu). Obniżona ocena wynika z wielokrotnego umieszczenia na pierwszym miejscu rozbudowanego newsa jubileuszu radiowego.

Wyniki w ocenie sumarycznej skali obiektywizmu dla audycji informacyjnej przedstawia poniższa tabela:

Prowadzący	Kategoria	Nazwa audycji	Średnia ocena
Aleksandra Włodarczyk	Informacja	Serwis informacyjny	85,83%
Agnieszka Maciejewska	Informacja	Serwis informacyjny	82,80%
Agnieszka Maciejewska	Informacja	Serwis informacyjny – skrót	75,64%
Agnieszka Maciejewska	Informacja	Całość	82,25%
Beata Chmielewska	Informacja	Serwis informacyjny	84,37%
Piotr Maciejewski	Informacja	Serwis informacyjny	84,62%
Jacek Cerkaski	Informacja	Serwis informacyjny	88,57%
Jacek Cerkaski	Informacja	Serwis informacyjny – skrót	93,59%
Jacek Cerkaski	Informacja	Całość	88,83%

Poziom zrozumiałości języka używanego przez serwisantów mieści się w granicy od 7 do 12 poziomu w polskiej skali Gunninga, a więc jest przystępny dla przeciętnego słuchacza.

Serwisy nie rozpoczynają się od zapowiedzi tematów. Brak forszpanów jest wyborem stacji, jest w ocenie jakościowej traktowany jako minus, ale w ocenie wagi tego wskaźnika eksperci nie nadali mu wysokiej rangi, stąd też nie wpłynął na znaczące obniżenie zmierzonego poziomu obiektywizmu.

Informacje umieszczone w kolejnych serwisach wykorzystywane są niekiedy bez zmian lub z niewielkimi zmianami. Niemniej w większości wypadków mamy do czynienia z poprawnym update'owaniem.

Audycje publicystyczne

Goście zapraszani na debaty publicystyczne i biorący udział w wywiadach reprezentują różnorodne opcje polityczne lub środowiska eksperckie. Prowadzący w sposób wyważony i bezstronny prowadzą rozmowy i dyskusje. Umiejętności kompozycyjne na ogół pozwalają im na kontrolowanie czasu i tempa audycji. Poniższa analiza dotyczy czterech wybranych, reprezentatywnych dla programu stacji audycji publicystycznych. W tabeli znajdują się oceny współczynnika obiektywizmu uzyskane przez poszczególnych prowadzących.

Prowadzący	Kategoria	Nazwa audycji	Średnia ocena
Tomasz Jędraszczak	Publicystyka	W środku dnia	82,33%
Łukasz Kaźmierczak	Publicystyka	Ekonomizer	80,00%
Łukasz Kaźmierczak	Publicystyka	Kluczowy temat	89,17%

Łukasz Kaźmierczak	Publicystyka	Rozmowa programu/Gość programu	93,33%
Łukasz Kaźmierczak	Publicystyka	Przy gorącym stole	65,00%
Łukasz Kaźmierczak	Publicystyka	Ring młodych	78,33%
Łukasz Kaźmierczak	Publicystyka	Całość	81,17%
Wojciech Sikorski	Publicystyka	Kluczowy temat	89,17%
Joanna Divina	Publicystyka	Rozmowa programu/Gość programu	86,67%
Michał Wasilewski	Publicystyka	Rozmowa programu/Gość programu	96,67%
Ryszard Brzeziński	Publicystyka	Rozmowa programu/Gość programu	76,67%
Jacek Kosiak	Publicystyka	Skazani na dialog	86,67%
Piotr Misiewicz	Publicystyka	Wywiad z chuliganem	85,94%

Rozmowa programu / Gość programu

W badanym tygodniu rozmowy z gośćmi tej audycji prowadziło czworo dziennikarzy Radia Poznań. W paśmie porannym zwykle codziennie odbywają się dwie rozmowy z gośćmi, na ogół prowadzone przez tę samą osobę. W badanym tygodniu miały miejsce odstępstwa od tej reguły. Jednokrotnie odbyły się nie dwie ale trzy rozmowy (piątek, 28 kwietnia), a

w niektórych wypadkach w danym dniu było dwoje a nawet troje prowadzących. Jeden raz prowadzenie rozmowy przypadło dwojgu dziennikarzy reprezentujących stację. Tematyka rozmów, specjalności i środowiska reprezentowane przez gości były bardzo zróżnicowane: politycy krajowi, politycy lokalni, lokalni eksperci i urzędnicy, artyści, dziennikarze, literaturoznawcy. Rozmowy są prowadzone dynamicznie, interesująco. Prowadzący używają poprawnej polszczyzny. Audycje poprzedza zapowiedź na kilka lub kilkanaście minut przed jej rozpoczęciem. Na stronie internetowej dostępne tylko niepełne informacje na temat audycji.

Najczęstszym gospodarzem audycji i prowadzącym była Joanna Divina (24, 25, 27 i częściowo 28 kwietnia). Na bardzo wysoko ocenione kompetencje prowadzącej wpływ miał opanowany, spokojny sposób prowadzenia audycji. Prowadząca zadaje pytania o fakty, poprawnie steruje rozmową, pozwala gościom na długie, rozwinięte wypowiedzi i poprawnie kontroluje czas wypowiedzi, nawet wtedy, gdy zamiast jednego jest dwoje gości. W jednym wypadku, kiedy gośćmi były redakcyjne koleżanki dziennikarki, prowadząca popełniła warsztatowy błąd, sprowadziła bowiem swoją rolę gospodarza audycji do minimum, jedynie zapowiadając na początku i żegnając na końcu swoich gości.

Ryszard Brzeziński, który prowadził pierwszą z rozmów porannych w dniu 27 kwietnia, nie popełnił błędów kompozycyjnych, jednak na znaczące obniżenie jego wyniku w skali wskaźnika obiektywizmu wpływ miały popełniane zbyt często błędy językowe: niewłaściwe użycie zaimka („mi chodzi o to” – zaimek „mi” zamiast „mnie”), użycie słowa „ciężkie” w znaczeniu „trudne”. Prowadzący używał też struktur językowych o dużej pospolitości, typowych dla języka nieformalnego („chodzi o to” – w znaczeniu „mam to na myśli”, „ciężkie do przejścia” – zwrot potoczny). Pozostali dwaj prowadzący (Michał Wasilewski i Łukasz Kaźmierczak) prowadzili swoje rozmowy wzorcowo.

Kluczowy temat

Podczas audycji prowadzone są rozmowy zwykle z przedstawicielami lokalnych urzędów, ekspertami lub miejscowymi radnymi miejskimi lub wojewódzkimi. W badanym tygodniu było dwóch prowadzących audycję: Łukasz Kaźmierczak (24, 26, 27 i 28 kwietnia) i Wojciech Sikorski (jednokrotnie, 25 kwietnia). Oba prowadzący dobrze radzili sobie z koordynacją czasu i tematyki wywiadu, zadając trafne pytania zarówno na temat faktów, jak i opinii. Zachowali pozycję bezstronnego i nie komentującego partnera rozmowy. Pierwszy z wymienionych prowadzących używa licznych słów nacechowanych („fantastyczna historia”, „zaskakujące słowa”, „nieszczęsny”, „naprawdę”, „stara, dobra tradycja”, „gazowa ofensywa”). Zdarza mu się przerywać wypowiedź uczestnika rozmowy, by coś dopowiedzieć lub by dopytać o szczegóły, jednak bywa, że dzięki temu rozmówca rozwija wypowiedzi, a rozmowa staje się bardziej dynamiczna. Kilkakrotnie dały znać o sobie emocje i wywołana przez to wyraźnie słyszalna niezrównoważona tonacja głosu.

Redaktor Kaźmierczak używa przeważnie poprawnej polszczyzny, zdarzyło mu się jednak użyć sformułowania „mi się osobiście podoba” (błędne użycie zaimka „mi” zamiast „mnie”), i być może zamierzonej tautologii („mi osobiście”).

W środku dnia

Codzienna audycja południowa z zaproszonym gościem lub gośćmi, zwykle z możliwością udziału słuchaczy, czasem z użyciem nagrań archiwalnych lub relacji reporterskich. Prowadzący audycję Tomasz Jędraszczak poprawnie koordynuje przebieg wielowątkowych rozmów, wprowadzając w odpowiednich miejscach materiały uzupełniające i łączenia na żywo ze słuchaczami. Prowadzi audycję z zaangażowaniem, w głosie momentami słyszalne zaciekawienie i ożywienie omawianymi tematami. Zadaje pytania o opinie, co wynika z formuły realizowanej audycji – rozmów z

słuchaczami, podsumowuje ich wypowiedzi, a także wypowiedzi ekspertów.

Prowadzącemu zdarzyło się przerwać wypowiedź słuchacza, by sprostować błędne wiadomości (jego wtrącenia nie dotyczą opinii, tylko faktów), używa nielicznych słów nacechowanych („dziękuję ślicznie”, „poważna sprawa”). Uzyskana wysoka średnia ocena jakościowa (82,33%) odzwierciedla dobre umiejętności warsztatowe prowadzącego.

Przy gorącym stole

Audycja, w której o bieżących sprawach polityczno-społecznych dyskutują przedstawiciele partii reprezentowanych w polskim parlamencie. Rozmowy dotyczą spraw ogólnopolskich, ale też ich wpływu na Wielkopolskę i jej mieszkańców. Debatę w badanym tygodniu prowadził Łukasz Kaźmierczak. W debacie brało udział ośmioro gości z przeciwstawnych partii, dyskutowali na ciekawy medialnie temat zmiana nazwy rozgłośni na Radio Poznań (przewidywane skutki zmiany, stosunek polityków do nowej nazwy, nazwa a funkcjonowanie i słuchalność radia, zasięg radia), media publiczne (rozbieżność przekazów z mediami prywatnymi, wpływ polityków na media, upolitycznianie przekazów, nadzór Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji, czynniki kształtujące media – odbiorcy czy politycy, zmiany w zespołach dziennikarskich związane ze zmianą strony rządzącej, pluralizm polityczny w polskich mediach), kompromis między misją a komercyjnością radia (raporty radia dla KRRiT, sposoby finansowania radia a misyjność, potencjalne konsekwencje szerokiej oglądalności), finansowanie mediów (fiasko wprowadzenia abonamentu, proponowane nowelizacje sposobu opłat za media, istnienie bloków reklamowych).

Moderowanie rzeczowe, w dobrym tempie, z kontrolą czasu. Prowadzącemu zdarzyło się odebrać głos gościowi i spytać go o zdanie na inny temat niż poruszany poprzednio (sam prowadzący zwraca sobie uwagę na antenie na to niewłaściwe zachowanie).

Skazani na dialog

Dyskusja w studiu z udziałem jednego eksperta - Agnieszka Ziomek (Katedra Polityki Gospodarczej i Samorządowej Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu). Poruszona została szeroka gama tematów: sytuacja na rynku pracy w Poznaniu (stopa bezrobocia, zatrudnianie młodych pracowników, emigracja młodzieży w poszukiwaniu lepiej płatnej posady, absolwenci szkół wyższych w wielkopolskim rejestrze bezrobotnych), spotkania dla młodych o prawie pracy (świadomość młodzieży o swoich prawach i obowiązkach, podejście do zdobywania pracy, charakterystyka dzisiejszej młodzieży), dzisiejszy marketing (spadek znaczenia reklamy, marketing szeptany), absolwenci szkół zawodowych (systemowe zwiększanie szkolnictwa zawodowego, udział biznesu w szkolnictwie na wzór Niemiec), niezrównoważone poziomy bezrobocia na różnych obszarach Wielkopolski (przyczyny, sposoby uzyskania równowagi), zmiana warunków wynagradzania (wyższa stawka minimalna, pogorszenie sytuacji pracodawców, zatrudnianie migrantów), specyfika Wielkopolan jako pracowników (badania GUS – dobry stosunek do pracy, wymagania zarobkowe, otwartość na nowoczesne technologie), dialog pracownik-pracodawca (zmiany koniunkturalne, ustawami na poziomie centralnym, zbiorowe układy pracy, zwiększanie wiedzy o zatrudnianiu), napływ Ukraińców do pracy w Wielkopolsce (zniesienie wiz, polityka firm zatrudniająca migrantów). Audycję poprowadził w badanym tygodniu Jacek Kosiak.

Moderowanie rzeczowe, w dobrym tempie, z kontrolą czasu. Dobre panowanie nad tempem audycji. Każdy kolejny temat poprzedzony krótkim sygnałem dźwiękowym. Prowadzący występuje w roli partnera znającego temat, mającego dobre przygotowanie do rozmowy, co ułatwia też wykorzystanie kompetencji gościa audycji.

Ring młodych

Audycja z udziałem przedstawicieli politycznych młodzieżówek, którzy dyskutują na ważne tematy społeczno-polityczne na poziomie krajowym i regionalnym. W badanym tygodniu udział wzięło sześciu młodych polityków, dyskutując na następujące tematy: zjazd młodzieżówek PiS dot. przyszłorocznych wyborów samorządowych (historia i tematyka zjazdu), władze samorządowe jako początek kariery politycznej, duże zaangażowanie młodzieży w politykę (opowieści przedstawicieli partii o ich starcie w polityce, podejściu partii do młodych zainteresowanych polityką), współpraca młodszych i starszych polityków (udział młodych w listach wyborczych partii, inne pomysły na kampanie, zainteresowanie dialogiem między młodymi przedstawicielami różnych opcji politycznych), sprawa Bartłomieja Misiewicza (stosunek uczestników audycji do sprawy B. Misiewicza, sprawa Edmunda Janigera), klauzula sumienia (lista „lekarzy bez sumienia” przygotowana przez Ogólnopolski Strajk Kobiet (projekty ustaw PSL, odniesienie do Konstytucji, stosunek gości do listy), klauzula sumienia a eutanazja (skazanie polskiej lekarki w Skandynawii, granice stosowania klauzuli sumienia, karanie za używanie klauzuli sumienia, referendum). Debatę prowadził Łukasz Kaźmierczak. Moderowanie rzeczowe – prowadzący zadaje pytania o fakty i opinie, jednocześnie posługuje się również dłuższymi wypowiedziami wprowadzającymi temat lub podsumowującymi. Zachowano proporcje czasowe w zakresie wypowiedzi uczestników.

Ekonomizer

Audycja specjalistyczna na tematy ekonomiczne z udziałem zaproszonego eksperta. Prowadzona z dużą dozą fachowości. Prowadzący (Łukasz Kaźmierczak) stawia się w roli słuchacza zainteresowanego uzyskaniem praktycznych i zrozumiałych informacji. Redaktor używa poprawnej polszczyzny, jednak w jego wypowiedziach pojawiają się kolokwializmy i anglicyzmy („świeżynka”, „handicap” – w znaczeniu przewaga, „deadline

za pasem” – w znaczeniu zbliżającego się końca okresu złożenia dokumentów).

Wywiad z chuliganem

Prowadzący audycję (Piotr Misiewicz) nadaje jej z godnie z tytułem specyficzny koloryt. Gościem audycji jest oryginalny twórca, autor wzbudzających kontrowersje działań performerskich.

Prowadzący podejmuje rozmowę na zasadzie swobodnej wymiany opinii. Często w rozmowie więcej do powiedzenia ma prowadzący, dominuje nad swoim gościem. W odbiorze audycji przeszkadza niestaranny montaż materiałów, nierówny poziom głośności rozmowy i ilustracji dźwiękowych.

W poniższej tabeli umieszczone są sumaryczne średnie wyniki poszczególnych badanych jakościowo audycji i ich kategorii:

Nazwa audycji	Kategoria	Średnia ocena
Serwis informacyjny	Informacja	85,52%
Serwis informacyjny – skrót	Informacja	84,62%
W środku dnia	Publicystyka	82,33%
Ekonomizer	Publicystyka	80,00%
Kluczowy temat	Publicystyka	86,67%
Rozmowa programu/Gość programu	Publicystyka	86,67%
Przy gorącym stole	Publicystyka	65,00%
Skazani na dialog	Publicystyka	86,67%
Ring młodych	Publicystyka	78,33%

Wywiad z chuliganem	Publicystyka	85,94%
----------------------------	--------------	--------

Kategoria	Średnia ocena
Informacja	85,49%
Publicystyka	81,00%

Wyniki liczbowe odzwierciedlają ogólny dobry wynik analizy jakościowej realizacji zasad pluralizmu, bezstronności i wyważenia audycji składających się na program Radia Poznań S.A. w badanym tygodniu.